

POSVETOVANJE

Pregled uredbe o EZTS (Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje)

To posvetovanje je skupna pobuda Odbora regij, trojke predsedujočih držav Svetu Evropske unije (Španija-Belgija-Madžarska), Evropske komisije in programa INTERACT. Namen posvetovanja je, da se za potrebe revizije Uredbe (ES) št. 1082/2006 o EZTS zberejo mnenja držav članic, obstoječih EZTS in EZTS v ustanavljanju, lokalnih in regionalnih oblasti in drugih akterjev. Posvetovanje je usmerjeno predvsem v zakonodajne vidike, ki jih bi bilo treba izboljšati ali spremeniti v okviru prihodnje revizije, poleg tega pa upošteva tudi dodano vrednost in potencial tega pravnega instrumenta. Začelo se je 3. maja 2010 v Cáceresu v Španiji in je bilo objavljeno na portalu EZTS, ki ga upravlja Odbor regij; rok za oddajo prispevkov je bil 20. julij.

Prejeti prispevki predstavljajo podlago za mnenje na lastno pobudo o novih perspektivah za revizijo Uredbe o EZTS, ki ga bo Odbor regij pripravil v začetku leta 2011¹, ter za naknadno zakonodajno delo institucij. Uredba (ES) št. 1082/2006 o EZTS določa, da bo Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 1. avgusta 2011 posredovala poročilo o uporabi uredbe o EZTS, po potrebi pa tudi predloge amandmajev.

¹

CDR 100/2010, poročevalec Alberto Nuñez Feijoo (EPP/ES), predsednik Galicije.

Zahvala:

OR se želi zahvaliti vsem ekipam partnerjev, ki so sodelovali v posvetovanju.

Trojka predsedstev EU Španija-Belgija-Madžarska:

Julián Talens Escartí, stalno predstavništvo Španije v EU
Estanislau Vidal-Folch de Balanzó, stalno predstavništvo Španije v EU

Barbara Boutriau, stalno predstavništvo Belgije v EU
Thierry Delaval, stalno predstavništvo Belgije v EU
Maarten Goris, stalno predstavništvo Belgije v EU

Gábor Sonkoly, Ministrstvo za javno upravo in pravosodje, Republika Madžarska
Katalin Fékéte, Ministrstvo za javno upravo in pravosodje, Republika Madžarska
Anna Kerékgyartó, Ministrstvo za javno upravo in pravosodje, Republika Madžarska
Gabriella Iglói, stalno predstavništvo Madžarske v EU

Evropska komisija:

José Antonio Ruiz de Casas, GD za regionalno politiko
Dirk Peters, GD za regionalno politiko

Program Interact:

Elise Blais, kontaktna točka programa Interact na Dunaju

Zahvaljujemo se tudi vsem sodelujočim, ki so poslali svoje koristne prispevke.

Več informacij je na voljo na portalu EZTS, ki ga upravlja Odbor regij:

www.cor.europa.eu/EGTC
EGTC@cor.europa.eu

Povzetek sklepov:

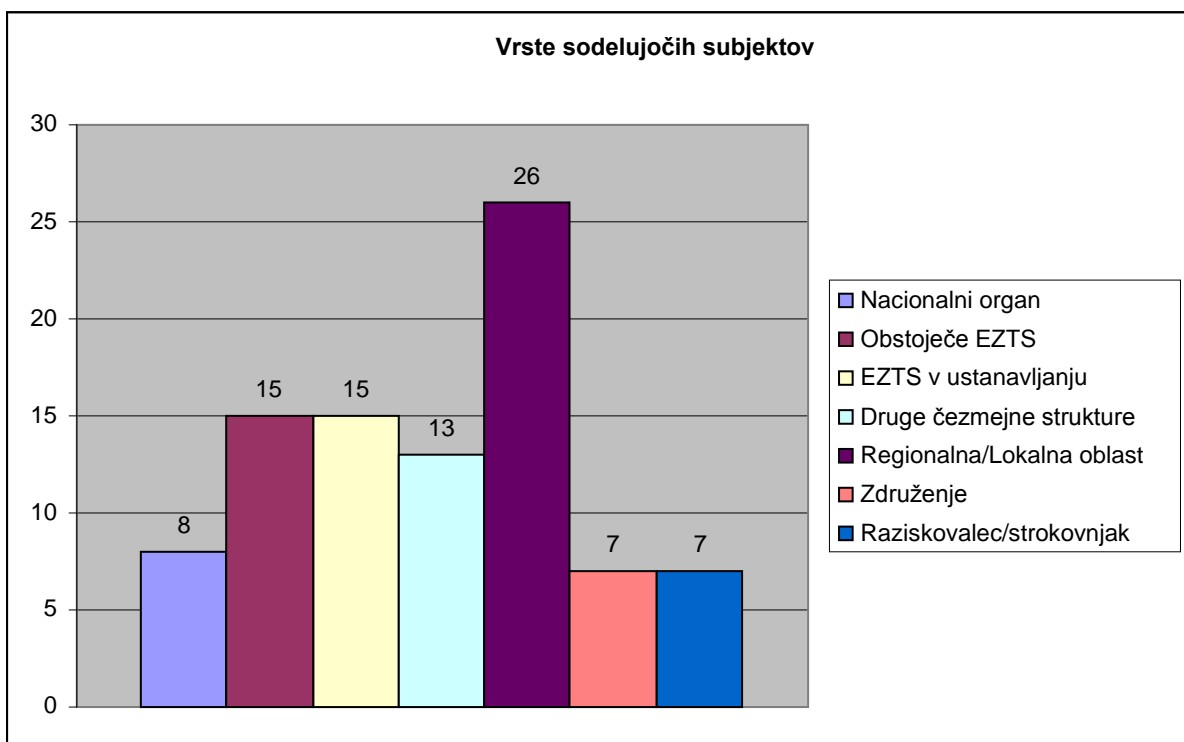
- Posvetovanje je pritegnilo veliko zanimanja. 15 prejetih prispevkov od **91** so poslala obstoječa EZTS (od skupno 16 že ustanovljenih EZTS), nadaljnjih 15 pa EZTS v ustanavljanju. **Sodelovali so skoraj vsi akterji, povezani z EZTS.**
- Anketiranci menijo, da **je treba Uredbo spremeniti**, s poudarkom na njeni poenostavitvi za lažje upravljanje EZTS in izboljšanje postopka njihovega ustanavljanja.
- Glavni pravni problem je povezan z **razlikami v zakonodajah posameznih držav članic**. To se nanaša predvsem na različne pravne statute obstoječih EZTS, ki izhajajo iz različnih odločitev, ki jih v skladu z Uredbo sprejemajo države članice v okviru procesa uvajanja v nacionalno zakonodajo. Težave, o katerih poročajo sodelujoči anketiranci, se nanašajo tudi na določanje vsebine konvencij in statutov ter na postopke za njihovo priznanje. Na splošno obstaja potreba po poenostavitvi postopkov.
- **Informiranje, obveščanje in tehnična pomoč** so potrebni na evropski in nacionalni ravni. Anketiranci so naklonjeni evropski strukturi in podpirajo mrežno povezovanje, obveščanje in podporo, ki jih zagotavlja OR.
- Večina anketirancev je opozorila, da bi EZTS morala zaposlovati svoje lastno **osebje** in da bi bilo treba ugotoviti, katera zakonodaja naj bi to urejala. Vprašanje osebja je eno od glavnih pravnih vprašanj.
- Večina anketirancev je naklonjena možnosti, da se **zasebnim subjektom dovoli, da sodelujejo v EZTS**, vendar izključno pod posebnimi pogoji.
- Vprašanje sodelovanja **tretjih držav** razkriva veliko razliko med stališčem držav članic, ki menijo, da bi moralo biti tovrstno sodelovanje omejeno, in stališčem drugih akterjev (EZTS, lokalnih in regionalnih oblasti, združenj in strokovnjakov), ki podpirajo revizijo obstoječega predpisa in uvedbo manj strogih določb.
- Večina anketirancev zelo pozitivno sprejema predlog, da bi EZTS delovalo kot **organ za upravljanje** in skupni tehnični sekretariat, saj to uteleša načelo subsidiarnosti. Nekatere nacionalne oblasti imajo zadržke glede prenosa pooblastil na področju programskega upravljanja. Uporaba EZTS za izvajanje projektov evropskega teritorialnega sodelovanja ima veliko prednosti, glavni problem pa se nanaša na primernost EZTS.
- Naloge EZTS zajemajo celo vrsto dejavnosti. V praksi EZTS prevzemajo vlogo usklajevalcev politik in sodelovalnih struktur, ali pa delujejo kot nove ravni upravljanja.
- Anketiranci menijo, da je EZTS poglavitni pravni instrument EU za **teritorialno kohezijo**. Je tudi laboratorij za **upravljanje na več ravneh**, saj vzpostavlja dvotirni kanal komuniciranja in deluje na podlagi pristopa od spodaj navzgor. Lahko pomaga tudi pri reševanju različnih obmejnih vprašanj.

1. Udeležba

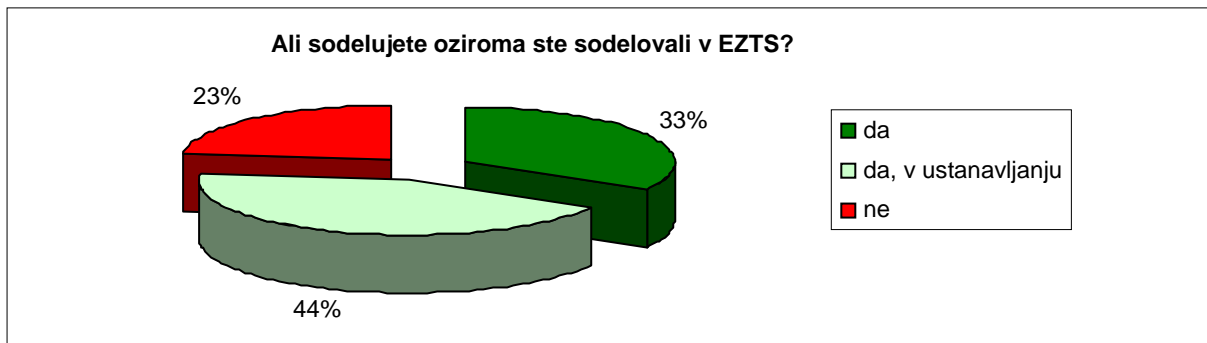
Odbor regij je prejel skupno 91 prispevkov. To je dokaz, da za EZTS vlada veliko zanimanje, in reprezentativnost zbranih podatkov je zelo velika. Sodelovali so praktično vsi akterji, ki delujejo na področju EZTS.

Prispevke so poslale naslednje skupine anketirancev:

- 15 že ustanovljenih EZTS od skupno 16 obstoječih,
- 15 EZTS v procesu ustanavljanja,
- 13 čezmejnih struktur druge vrste (večinoma evroregij),
- 26 lokalnih in regionalnih oblasti,
- 8 nacionalnih vlad (7 držav članic in Švica),
- 7 združenj, vključno z Združenjem evropskih obmejnih regij, Skupščino evropskih regij, čezmejno operativno misijo (*Mission Operationnelle Transfrontalière*) in Osrednjo evropsko službo za čezmejne pobude,
- 7 prispevkov je prispelo od strokovnjakov in interesnih skupin, vključno s programom Interact.

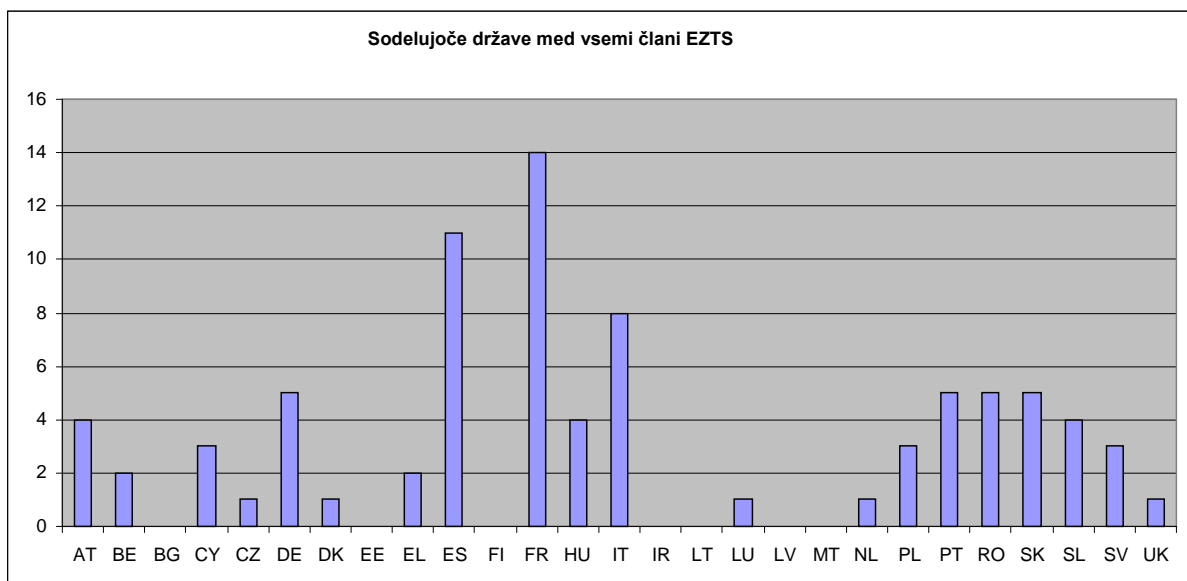
Slika 1: Razčlenitev subjektov, ki so sodelovali v posvetovanju.

Slika 2: Odstotek čezmejnih, medregionalnih in nadnacionalnih struktur, ki sodelujejo v EZTS.

Geografsko so prispevki neposredno ali posredno zajeli 23 držav članic. Bolgarija, Irska, Latvija in Malta niso izrecno navedene, čeprav udeležba subjektov prek združenj iz teh držav ni izključena. Udeležba je višja v državah, v katerih obstajajo EZTS.

Sodelujoča EZTS, ki so že ustanovljena ali so v ustanavljanju, prihajajo iz 20 držav članic. Bolgarija², Estonija, Finska, Irska, Latvija, Litva in Malta ne poročajo o udeležbi v katerem koli EZTS. Države z večjim številom anketirancev, vključenih v EZTS ali EZTS v ustanavljanju, so Francija (14), Italija (11) in Španija (8).

Slika 3. Nacionalna pripadnost partnerjev v EZTS

Na področju sodelovanja s tretjimi državami ima eno EZTS, ki je v procesu ustanavljanja, hrvaške partnerje, drugo pa ukrajinske; ena evroregija ima norveške partnerje, eno evrookrožje švicarske; vlada Švice je k posvetovanju prispevala neposredno; prispevala sta tudi en švicarski kanton in ena hrvaška regija; eden od strokovnjakov je Švicar.

²

OR ima informacije o 2 projektih EZTS z udeležbo Bolgarije. Ta dva projekta nista sodelovala v tem posvetovanju.

Na splošno je dejanska udeležba večja, kot kažejo zgoraj navedeni podatki, če upoštevamo, da so nekatere strukture pripravile svoj prispevek na podlagi prispevkov lastnih partnerjev in akterjev (na primer program INTERACT s približno 30 udeleženi organizacijami).

2. **Struktura posvetovanja**

Posvetovanje je zastavilo kvantitativna in kvalitativna vprašanja, ki se nanašajo na naslednje vidike:

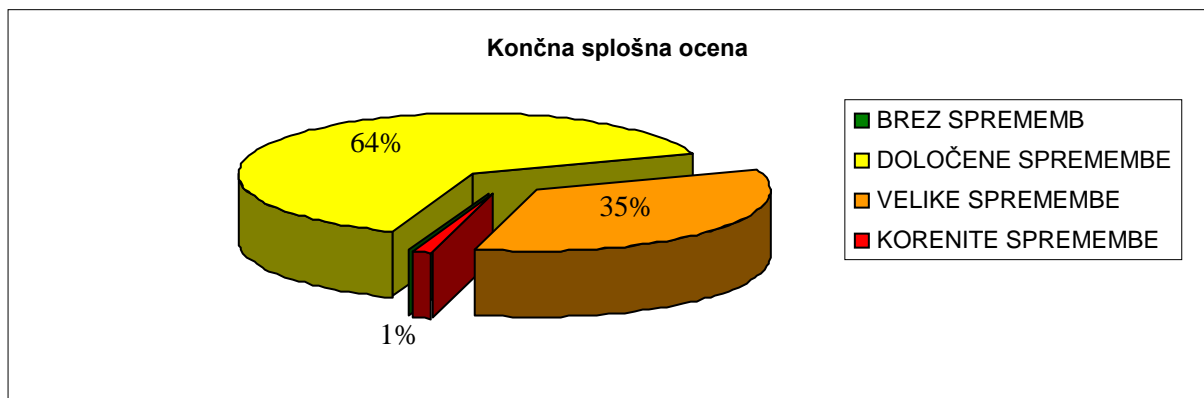
- pravni vidike, povezane z EZTS, vključno z Uredbo (ES) št. 1082/2006 in njenim izvajanjem s strani držav članic; pravne in politične predloge za izboljšanje EZTS,
- EZTS in evropsko teritorialno sodelovanje,
- izkušnje z EZTS, opravljene naloge, ovire, s katerimi se srečuje, in prihodnji razvoj,
- vloga EZTS pri evropskem povezovanju.

Nekateri udeleženci so predložili svoja stališča. Vsebina teh je bila vključena v kvalitativne vidike posvetovanja, ne pa tudi v kvantitativno statistiko.

3. Pravni vidiki

➤ Splošna ocena

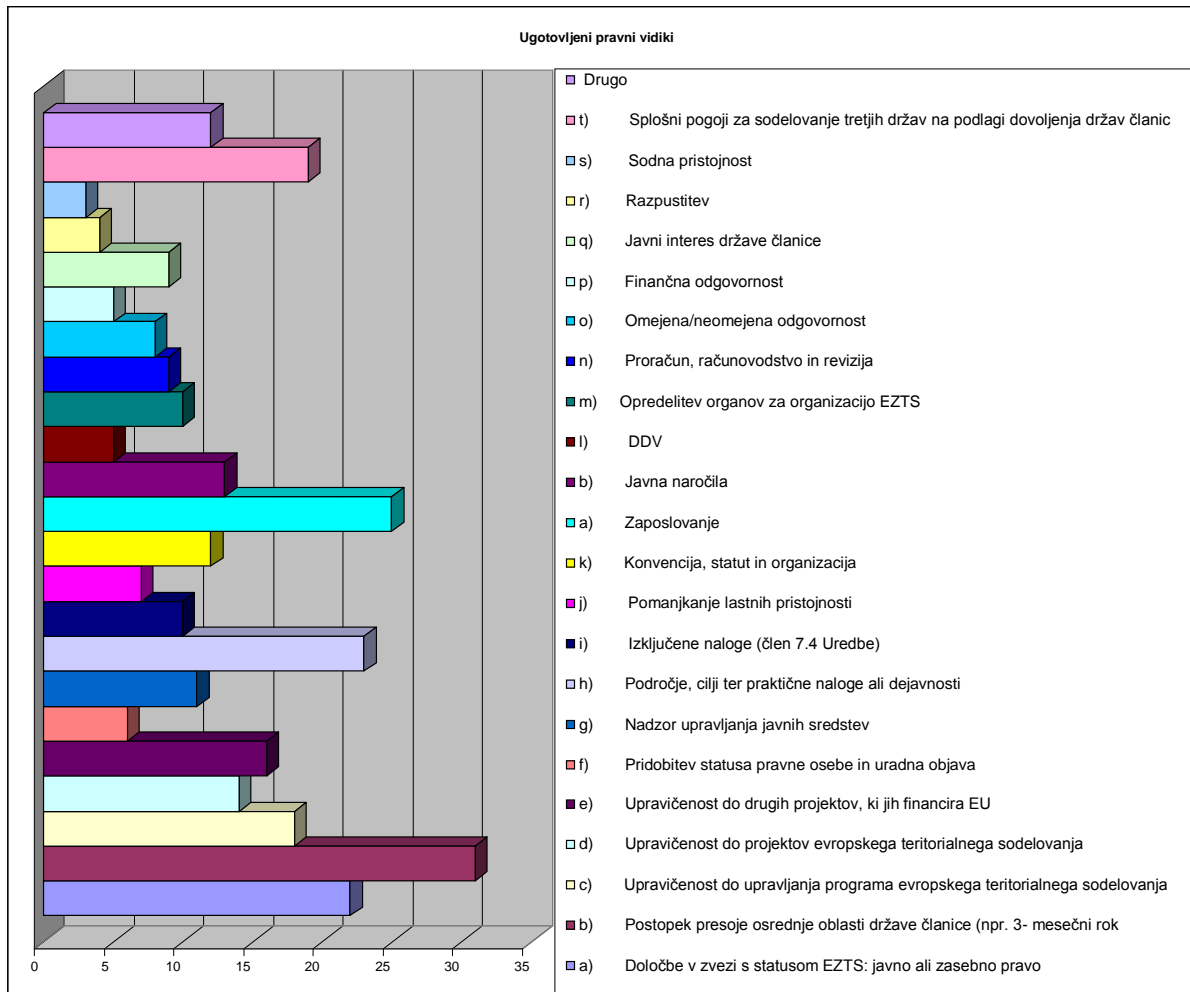
Nihče ni podprl scenarija "brez sprememb". 64 % anketirancev ocenjuje, da Uredba (ES) 1082/2006 potrebuje "manjše spremembe", medtem ko preostali menijo, da bi te spremembe morale biti "večje" (35 %) ali "korenite" (1 %), predvsem iz enega ali dveh glavnih razlogov. V skladu z mnenjem, ki izhaja iz različnih sestankov, stališč in vprašalnikov, so spremembe potrebne, da se olajša delovanje in izboljša EZTS, pri čemer pa te spremembe ne bi smele vplivati na bistvene elemente, delo, ki so ga doslej opravili različna združenja in države članice, pa se ne sme zaustaviti zaradi korenitih sprememb zakonodaje.

Slika 4. Ocene, ki so jih podali anketiranci v zvezi s spremembami, ki jih potrebuje zakonodajni okvir EZTS.

➤ Glavni pravni vidiki

Glavni pravni vidiki, za katere je bilo ugotovljeno, da so problematični, se nanašajo na razlike med zakonodajami držav članic, vprašanja uporabne zakonodaje (predvsem predpisov države, v kateri je ustanovljena EZTS, s področja delovnega prava, javnih naročil in DDV), postopka ustanavljanja, vsebino konvencije in statuta ter udeležbo subjektov iz tretjih držav (glej prilogo, slika 1).

Slika 5. Glavni pravni vidiki, za katere je bilo ugotovljeno, da so problematični v Uredbi (ES) št. 1082/2006.

Določbe, ki urejajo uporabno zakonodajo, opredeljeno v členu 2 Uredbe, dajejo prednost zakonodaji države, v kateri je EZTS ustanovljeno. To povzroča probleme, kadar se zakonodaja uporablja za osebe iz drugih držav, za javna naročila, ki se izvajajo v drugih državah, in v manjši meri za fiskalne obveznosti EZTS.

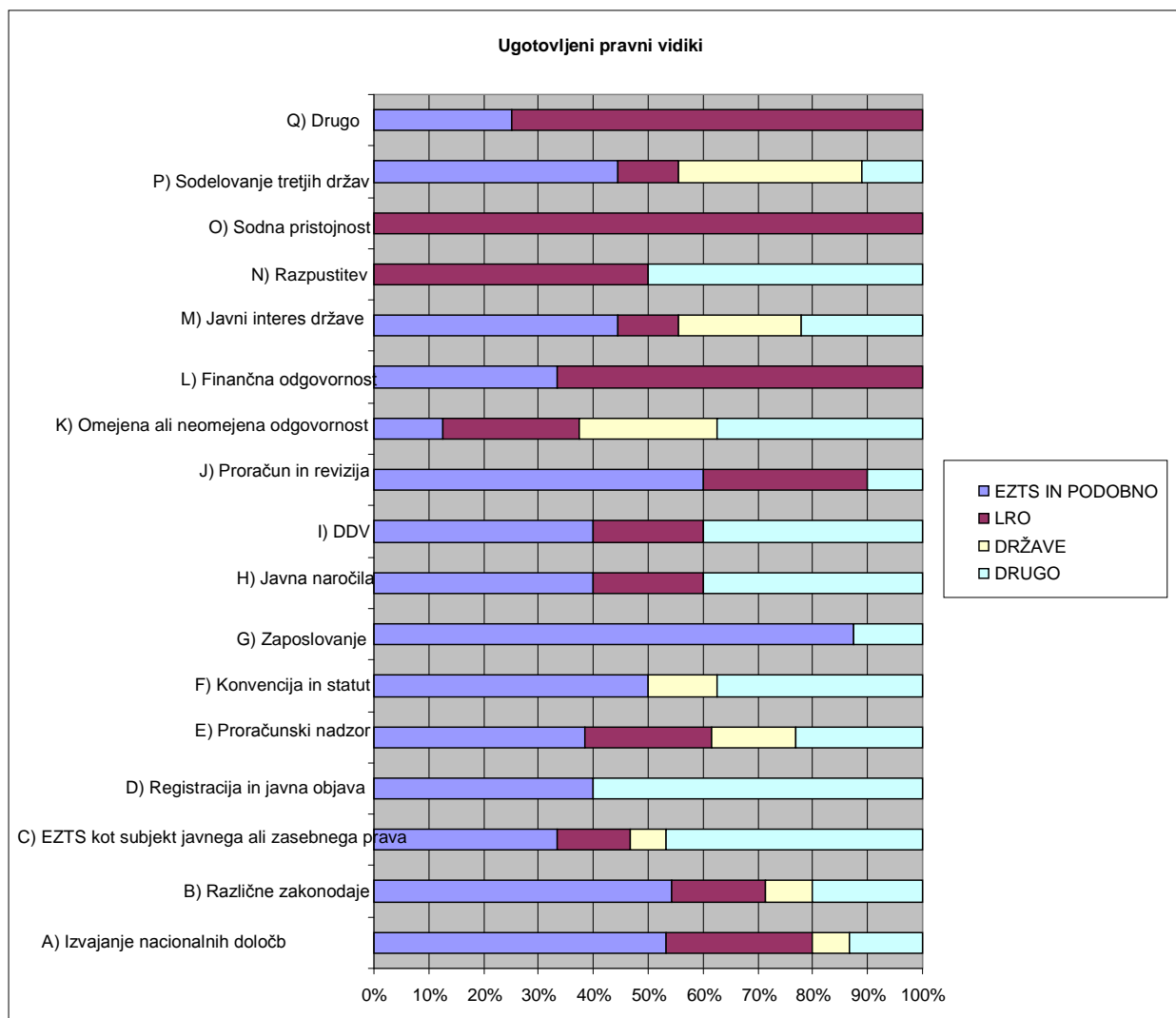
Posledica dejstva, da Uredba državam članicam omogoča, da sprejemajo različne odločitve v procesu prenosa v nacionalno zakonodajo, so različni pravni statusi (javno ali zasebno pravo, omejena ali neomejena odgovornost), tako da prihaja do primerov, v katerih se režima v dveh sosednjih državah popolnoma razlikujeta: slovenska EZTS so subjekti zasebnega prava, italijanska spadajo pod javno pravo; Češka ne dopušča možnosti ustanovitve EZTS z omejeno odgovornostjo, hkrati pa Poljska zavrača neomejeno odgovornost; Francija EZTS dodeljuje status *syndicats mixtes* po francoskem pravu, tako da morajo vsa EZTS, ustanovljena s francoskimi partnerji, v praksi imeti sedež v Franciji. Italijanska EZTS niso ustanovljena za nedoločen čas.

Večina EZTS, čezmejnih struktur, lokalnih in regionalnih oblasti in združenj vztraja, da je treba nacionalne predpise uskladiti, bodisi z zahtevo po predhodnem usklajevanju med sosednjimi državami ali z omejitvijo izbire, ki jo Uredba daje državam.

Veliko anketirancev ima težave pri opredeljevanju elementov, ki jih je treba vključiti v konvencijo in statute, in se ubada z nepotrebnimi ponavljanji. Nekateri opozarjajo, da bi bilo treba postopek poenostaviti, kar zadeva spremembe statotov, vključevanje novih članov v EZTS in ustanavljanje EZTS na podlagi predhodne sodelovalne strukture. Dodati bi bilo treba tudi določbe v zvezi s razpustitvijo in zaključkom dejavnosti EZTS.

EZTS morajo dobiti pooblastilo od udeleženi države, za kar obstaja poseben postopek. Anketiranci ugotavljajo, da se trimesečni rok redko upošteva in da ni jasne opredelitve "nacionalnega interesa" države članice, kar lahko privede do samovoljnih prepovedi ustanovitve določenega EZTS.

V zvezi z uvajanjem EZTS v državah članicah anketiranci ponovno poudarjajo neusklajenost nacionalnih zakonodaj; tudi notranji postopki odobritve s strani nacionalnih uprav so lahko zelo zapleteni, saj včasih vključujejo več ministrstev in meddržavna posvetovanja, tako da se trimesečni rok zelo redko spoštuje.

Slika 6. Razčlenitev pravnih vidikov, ugotovljenih v Uredbi, glede na vrsto anketiranca.

Rešitve, predlagane v zvezi s postopkom odobritve, se nanašajo predvsem na spremembo Uredbe, da se zagotovi meddržavno komuniciranje, da lahko organi, pristojni za odobritev, oblikujejo skupno izhodišče za odobritev, in sicer tudi ob upoštevanju mnenja partnerjev EZTS. Druge predlagane spremembe se nanašajo na zavezujočo naravo trimesečnega roka, vključno s tiho odobritvijo in možnostjo izpodbijanja na ravni EU. Koncept "nacionalnega interesa" pa je navsezadnje mogoče opredeliti z uporabo obstoječe sodne prakse. Podani so bili predlogi o uvedbi možnosti izpodbijanja odločitve o zavrnitvi odobritve pred Evropsko komisijo ali Evropskim sodiščem.

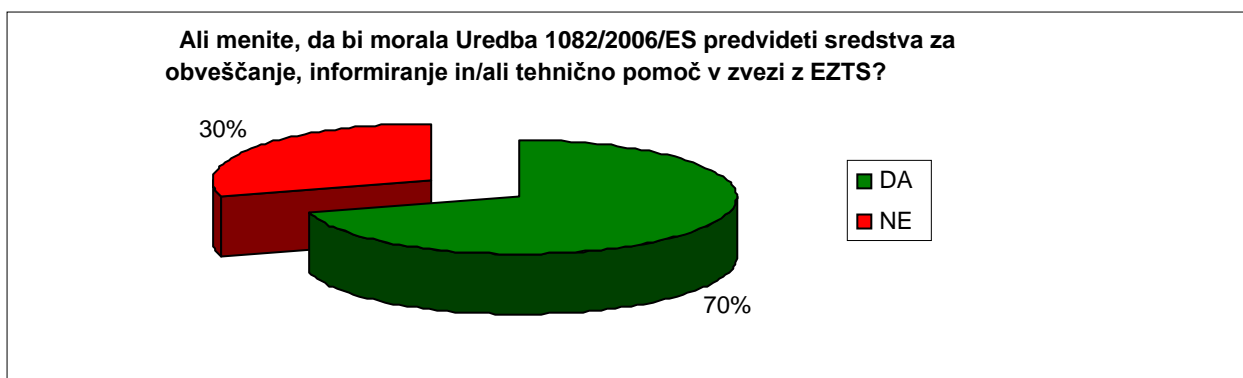
V nekaterih prispevkih je bilo predlagano, da bi morala Evropska komisija in Odbor regij določiti, kako naj bi bila obveščena o ustanavljanju novih EZTS. V zvezi z objavo v Uradnem listu EU so bile izražene zahteve po jasnih informacijah, nekaj nestrinjanja z dejstvom, da se trenutno objavljajo v oddelku S, in predlog, da se objavijo celotni dokumenti, da jih bo mogoče prevesti in da lahko služijo kot modeli za ustanovitev EZTS.

S praktičnega vidika se anketiranci pritožujejo nad zamudami, povezanimi z izvajanjem Uredbe, poudarjajo pomanjkanje znanja in ozaveščenosti o EZTS v javnih upravah (pri nacionalnih oblasteh in celo v sami Evropski komisiji), izpostavljajo probleme v zvezi z upravičenostjo do projektov (glej točko 4) ter v nekaterih primerih omenjajo tudi politično voljo, da se EZTS zaupa kot instrumentu subsidiarnosti.

Različni ustavni redi držav članic povzročajo probleme, povezane z različnimi pristojnostmi, ki jih lahko imajo različne ravni uprave. Načelo upravljanja na več ravneh in prožnost EZTS lahko rešita ta problem, vendar nekateri anketiranci zahtevajo lažje postopke za prilagajanje v primeru spremenjenih pristojnosti uprave države članice, v kateri EZTS že obstaja.

➤ **Obveščanje, svetovanje in podporne strukture za EZTS**

Razen držav članic večina (70 %) anketirancev ugotavlja, da je treba vzpostaviti strukturo za obveščanje in tehnično pomoč na evropski ravni. Poleg tega so anketiranci poudarili vlogo ekspertne skupine Odbora regij in pomen zagona mreže EZTS.

Slika 7. Pravni vidiki. Potreba po ukrepih obveščanja, informiranja in/ali tehnične pomoči.

Struktura obveščanja in tehnične pomoči bi lahko bila platforma ali organ za spodbujanje boljšega poznavanja pravnih instrumentov in za podpiranje mrežnega povezovanja. Nekateri akterji so predlagali tudi delovanje na nacionalni ravni prek organov za upravljanje programov teritorialnega sodelovanja. Ena od prednosti, ki bi jih prinesel ta svetovalni organ, bi bilo poenotenje meril v različnih postopkih. Veliko vidikov, poudarjenih v predlogih za ta svetovalni organ, že pokrivajo OR, program Interact ter združenja na njihovih različnih področjih.

Na OR je bila naslovljena zahteva, da nadalje razvija "register EZTS", nadaljuje spremljanje postopkov in zagotovi dokumente, kot so osnutki konvencij in statotov.

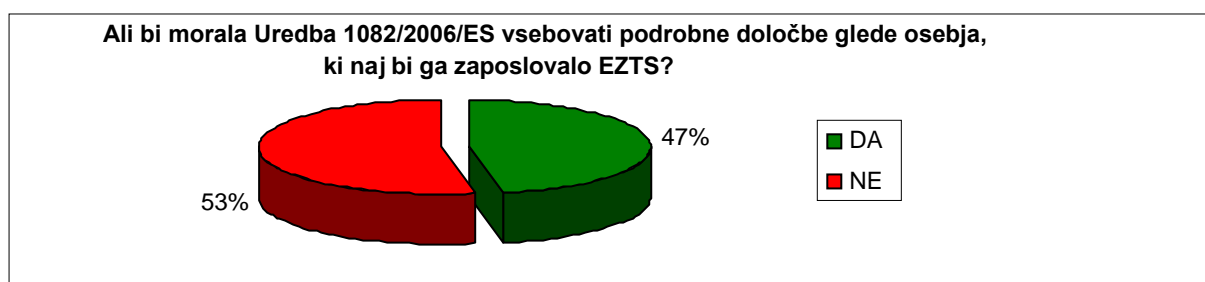
Po splošnem mnenju je eden pomembnih vidikov tudi informiranje, delno zaradi zapletenosti postopka ustanavljanja EZTS. Predlagano je bilo srečanje med nacionalnimi oblastmi, ki so pristojne za odobritev EZTS. Strokovnjaki so predlagali organizacijo srečanja upravljavcev EZTS v Bruslju, na katerem bi lahko izmenjali izkušnje in informacije.

Eden od anketirancev predlaga uporabo interneta za vzpostavitev spletnega omrežja za podporo in boljšo izmenjavo praks (npr. spletna stran URBACT). To bi lahko vključevalo uporabo biltenov in službe za pomoč uporabnikom. Tudi organizacija seminarjev in usposabljanj za osebje bi lahko bila koristna.

Štiri od petih sodelujočih držav članic se ne strinjajo s potrebo po dodatnih strukturah ali po ustreznih določbah v Uredbi. Nekaj kritičnih glasov (30 %) je opozorilo, da nadaljnji ukrepi informiranja in tehnične pomoči niso nujni, predvsem ker že obstajajo številne institucije, ki zagotavljajo obveščanje, informiranje in/ali tehnično pomoč za čezmejno sodelovanje (čezmejna operativna misija (MOT), generalni sekretariat Beneluksa, evropski inštitut za javno upravo (EIPA) itd.), in ker mora poudarek ostati na ciljnih in nalogah sodelovanja.

➤ Zaposlovanje

Eden pomembnih vidikov, ki jih poudarjajo anketiranci, je vprašanje, povezano z zaposlovanjem osebja. Je drugi pravni vidik, ki je bil označen kot dvomljiv ali problematičen v Uredbi, in tretji pravni vidik, ki je bil označen kot dvomljiv ali problematičen v zvezi z izvajanjem s strani držav članic. Mnenja pa so kljub temu deljena, pri čemer 53 % anketirancev meni, da bi morala Uredba vsebovati podrobne določbe v zvezi z osebjem. Tri države članice se ne strinjajo s to zamisljo, preostale štiri pa niso odgovorile. Združenja so naklonjena temu predlogu.

Slika 8. Pravni vidiki. Določbe v zvezi z osebjem, zaposlenim v EZTS.

Vprašanja, ki so bila sprožena, in zahteva po spremembi evropske uredbe so v glavnem povezana s potrebo po lastnem osebju EZTS (da bi se izognili osebju, napotenem iz javnih organov) in z vprašanjem, katera zakonodaja naj se uporablja v zvezi s tem.

To vprašanje in vprašanja, povezana s pogoji zaposlovanja, so precej obravnavani. Anketiranci poudarjajo zlasti tveganja, ki izhajajo iz različnih pokojnin, plač, socialne zaščite in davčnih sistemov za osebje iz različnih držav v primerjavi z njihovimi nacionalnimi zakoni. Izpostavljena sta bila tudi problem napotitve osebja partnerjev v EZTS in vprašanje pravic tega osebja. Da bi se izognili ogrožanju pogojev zaposlovanja, nekateri anketiranci predlagajo, da se v Uredbo vključi možnost uporabe prava države, v kateri osebje opravlja svoje delovne naloge (nacionalni zakoni), namesto prava države, kjer ima EZTS registriran sedež, ali prava države, iz katere prihaja osebje, v primeru, da se osebje preseli iz države, vključene v EZTS, ki ni država, v kateri ima EZTS registriran sedež. S tem bi odpravili prednost, ki jo sedanji predpis daje nekaterim državam. Neki drugi anketiranec predlaga, da osebje samo izbere pravo države, ki naj se uporablja za njihove socialnovarstvene obveznosti.

Nekateri anketiranci nasprotujejo vnašanju preveč konkretnih določb v Uredbo. Predlagajo, da se naloga določanja pogojev in določb, ki se nanašajo na osebje, prepusti statutom EZTS.

Poleg tega anketiranci poudarjajo potrebo po ustreznih poklicnih kvalifikacijah in jezikovnih znanjih osebja; Uredba bi morala vsebovati določbe, ki upoštevajo razlike v nacionalnih sistemih usposabljanja.

Po mnenju enega od strokovnjakov bi moralo biti vprašanje osebja EZTS vključeno v smernice za finančno upravljanje projektov teritorialnega sodelovanja.

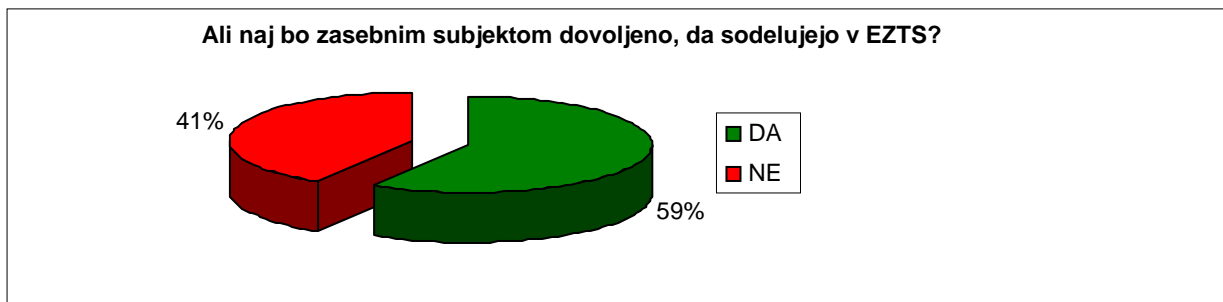
Nekaj anketirancev predlaga uvedbo posebnega statuta za osebje, podobnega kadrovskim predpisom za evropske uradnike, ali mednarodnega statuta kot v primeru Konzorcija evropskih raziskovalnih infrastruktur³.

➤ **Udeležba zasebnih subjektov**

Mnenja so deljena: večina (59 % vseh anketirancev, ampak samo ena država članica) je tovrstni udeležbi sicer naklonjena, vendar obsežna manjšina (41 %, vključno s štirimi državami članicami) meni, da bi morala biti udeležba v EZTS omejena na udeležbo javnih oblasti, kar pomeni, da zasebni subjekti ne bi smeli sodelovati v EZTS.

³ ERIC, ustanovljen z Uredbo Sveta (ES) št. 723/2009.

Spletna stran: http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=eric.

Slika 9. Pravni vidiki. Udeležba zasebnih subjektov v EZTS.

Anketiranci, ki so tovrstni udeležbi naklonjeni, predlagajo, naj se zasebnim subjektom ponudi možnost sodelovanja, vendar samo pod posebnimi pogoji, namreč:

- če so registrirani na podlagi javnega prava;
- če niso usmerjeni v ustvarjanje dobička;
- če delujejo v obliki javno-zasebnega partnerstva ali če je njihov cilj uresničevanje splošnega interesa na področju upravljanja javnih služb, raziskav, okolja, zaposlovanja, IKT, prometa, zdravja, socialnih storitev ali izobraževanja;
- če EZTS opravljajo naloge na področjih, na katerih je zasebni subjekt dejaven, in/ali gre za zasebna podjetja, ki delujejo na ozemlju, ki ga pokriva EZTS;
- če imajo precejšen vpliv v smislu razvoja čezmejnega sodelovanja;
- če EZTS, s katerimi so povezani, ne bodo upravičena do izvajanja programa teritorialnega sodelovanja;
- če je cilje dejavnosti EZTS mogoče bolje doseči z njihovo udeležbo, pri čemer morajo biti opredeljena finančna pravila;
- EZTS bi morala imeti različen pravni režim, in sicer s posebnimi pogoji za zasebne akterje.

Nekateri anketiranci poudarjajo, da je partnerstvo z organizacijami zasebnega prava v nekaterih primerih nujno potrebno. Zasebni subjekti, ki opravljajo obveznosti javnih služb, za katere veljajo določbe o javnem naročanju, ali zasebni subjekti, katerih cilji se nanašajo na javni interes, socialno varstvo, zdravstvo in zdravstvene storitve, bi lahko prispevali dragoceno strokovno znanje in prispevali k vzdržnemu finančnemu stanju. Poleg tega bi bilo brez teh partnerjev zelo težko razvijati čezmejno sodelovanje na področju zdravja. V sodelovanje bi bilo treba vključiti tudi glavne regionalne akterje (iz javnega, zasebnega, in prostovoljnega sektorja), s ciljem spodbuditi in čim bolj okrepiti trajnostni razvoj.

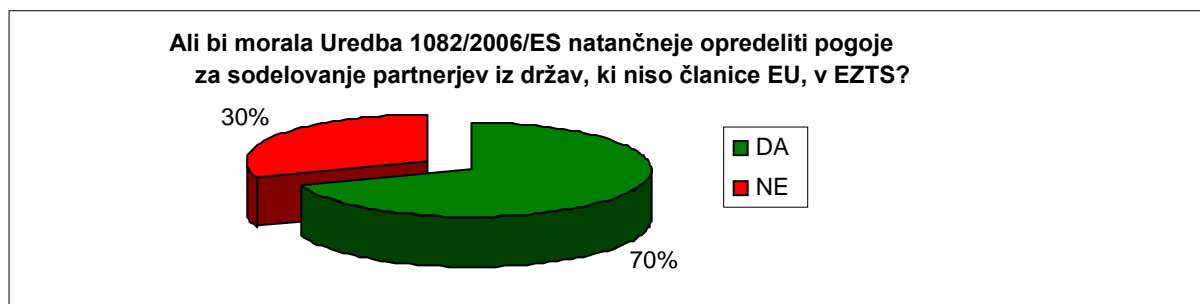
Argument proti taki udeležbi je ta, da zasebni akterji in subjekti ne bi smeli sodelovati v EZTS, ker instrumenti EU (npr. evropsko gospodarsko združenje - *European Economic Grouping* (EEIG)) za sodelovanje med javnimi in zasebnimi subjekti že obstajajo. Zasebni subjekti torej ne potrebujejo uredbe EU, poleg tega pa Uredba o EZTS izrecno določa, da ni nadomestek za obstoječe instrumente EU.

Eden izmed strokovnjakov predlaga, da bi morali biti "poli konkurenčnosti, agencije za gospodarski razvoj in nekatera predstavniška združenja, ki so registrirani na zadevnem ozemlju, *de iure* člani EZTS, vendar brez volilnih pravic".

Eden od kritičnih predstavnikov lokalnih in regionalnih oblasti ugotavlja, da bi moralo biti zasebnim subjektom omogočeno, da sodelujejo v EZTS ne glede na njihov status; poudarek bi moral biti predvsem na kraju delovanja, velikosti (MSP) ali proračunu.

➤ Udeležba subjektov iz tretjih držav

Glede udeležbe tretjih držav se stališča anketirancev razhajajo. Medtem ko je 70 % anketirancev zelo naklonjenih reviziji veljavnega predpisa v korist manj strogim določbam, države članice menijo, da bi morala biti udeležba subjektov iz tretjih držav izključena. Po drugi strani pa prispevki iz Švice in Hrvaške kažejo, da ti državi zanima udeležba v EZTS. Združenja so naklonjena temu predlogu.

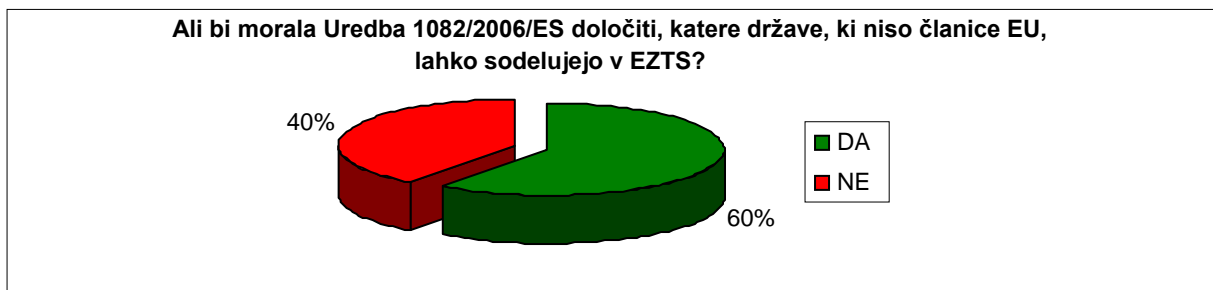
Slika 10. Pravni vidiki. Sodelovanje subjektov iz držav, ki niso članice EU, v EZTS

Tisti, ki so naklonjeni reviziji Uredbe, predlagajo uvedbo različnih določb. Prvi ukrep je dovoliti "bilateralna" EZTS, sestavljena iz subjektov iz države članice EU in subjektov iz države, ki ni članica EU, zlasti če obstaja ozemeljska povezanost. Drugi predlogi so povezani z uvedbo klavzule, ki omogoča udeležbo vseh držav, ki lahko sodelujejo v programih EU; omogoča udeležbo koristnikov predpristopnih sredstev; opredeljuje pravila o ozemeljski povezanosti, vključno s Sredozemskim morjem in sosedsko politiko; EZTS bi morala biti vključena v sporazume o sodelovanju in pridruženju, ki jih EU sklepa v okviru sosedske politike. Poleg tega se predlaga, da bi bilo treba instrumenta ENPI in IPA uskladiti z ESRR in drugimi uredbami, ki urejajo strukturna sredstva.

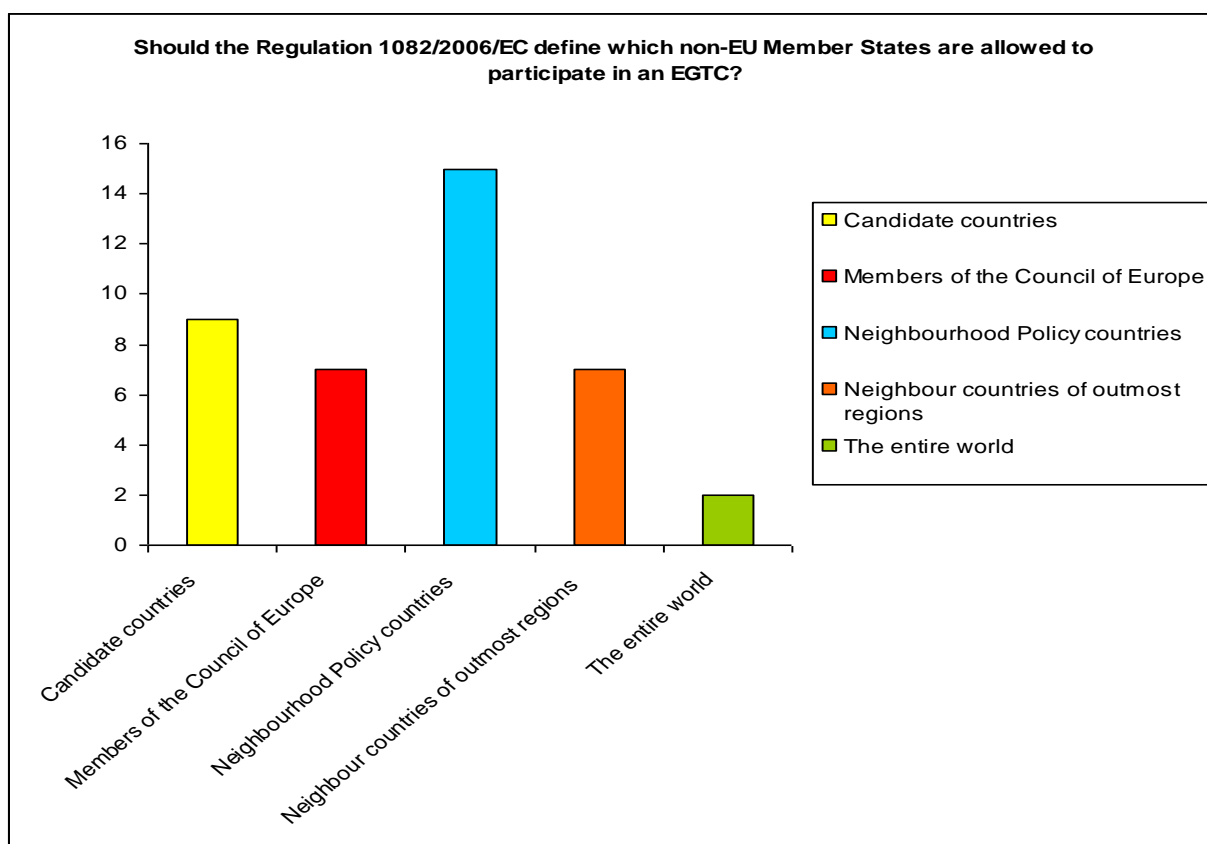
Ena od držav članic opozarja, da pravo Skupnosti ne velja za tretje države, kar je po njenem mnenju velika ovira. Ena od sodelujočih lokalnih in regionalnih oblasti se je dotaknila spet drugega vprašanja, ko je zahtevala omejitev udeležbe tretjih držav z demokratičnim primanjkljajem.

Predlagano je bilo tudi, da bi bilo treba pripraviti seznam tretjih držav, ki lahko sodelujejo v EZTS (npr. za države, ki so podpisnice Okvirne madridske konvencije bi bilo treba predvideti poenostavitev ocenjevalnih meril); druga možnost je omejiti udeležbo na države, ki so kandidatke ali potencialne kandidatke za pristop k EU, ali države, ki so sklenile pridružitveni sporazum. Sredozemska EZTS so še posebej trdno odločena, da bodo imela dejavno vlogo v evro-sredozemski politiki. EZTS, ki ne segajo čez zunanje meje, so tudi zainteresirana za vključitev v sosedsko politiko.

Lokalne in regionalne oblasti poudarjajo, da je treba v Uredbo vnesti določbo, ki bo vsem državam članicam Sveta Evrope omogočala udeležbo zaradi njihovih bogatih izkušenj na področju čezmejnega sodelovanja.

Slika 11. Pravni vidiki. Določitev, katere od držav, ki niso članice EU, lahko sodelujejo v EZTS.

Should the Regulation 1082/2006/EC define which non-EU Member States are allowed to participate in an EGTC?	Ali bi morala Uredba 1082/2006/ES določiti, katere države, ki niso članice EU, lahko sodelujejo v EZTS?
Candidate countries	Države kandidatke
Members of the Council of Europe	Države članice Sveta Evrope
Neighbourhood Policy countries	Države, zajete z evropsko sosedsko politiko
Neighbour countries of outmost regions	Države, ki mejijo na najbolj oddaljene regije
The entire world	Ves svet

Slika 12. Pravni vidiki. Udeležba držav, ki niso članice EU. Če bi Uredba 1082/2006/ES določala, katere države, ki niso članice EU, lahko sodelujejo v EZTS, prosimo navedite katere. Možnih je več odgovorov.

4. EZTS in evropsko teritorialno sodelovanje

Člen 7 Uredbe navaja, da je EZTS lahko organ za upravljanje programov evropskega teritorialnega sodelovanja, da lahko izvaja projekte v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja ali projekte, financirane iz drugih programov EU, ali da lahko preprosto izvaja druge dejavnosti v okviru teritorialnega sodelovanja.

V zvezi z izvajanjem programov je večina anketirancev zelo pozitivnih glede EZTS kot organa za upravljanje in skupnega tehničnega sekretariata, saj je to izraz načela subsidiarnosti. Načelo subsidiarnosti izboljšuje vlogo EZTS pri izvajanju programov, pri čemer EZTS omogoča strateški pristop pri izvajanju različnih dejavnosti. Glavne slabosti so dejstvo, da bi lahko bila zelo velika EZTS bolj toga pri odločanju, dvomi glede odnosov med skupnim tehničnim sekretariatom in EZTS kot organom za upravljanje, in potreba po vzpostavitvi mehanizmov za izogibanje navzkrižju interesov v primerih, kadar je EZTS organ za upravljanje in hkrati projektni partner.

Nekatera EZTS, zlasti v velikih državah, poudarjajo, da imajo nekatere nacionalne oblasti zadržke glede prenosa upravljanja programa. Na meji med Španijo in Portugalsko je bilo ustanovljenih več EZTS s podobnimi cilji, tako da bi bilo treba sprejeti ukrepe, ki bi jih spodbudili, da dosežejo dogovor vsaj za upravljanje programa.

V zvezi z izvajanjem projektov evropskega teritorialnega sodelovanja nekateri anketiranci opozarjajo, da je EZTS stroškovno učinkovito v smislu birokracije in virov, kadar upravlja več projektov ali velike projekte. Anketiranci navajajo številne prednosti, kot so: strateški pristop, ki ukrepe povezuje v skupno politiko; izmenjava informacij, obveščanje in najboljše prakse; stalnost in kontinuiteta strukture; pravno zavezujoče odločitve in dolgoročna zavezanost partnerjev; udeležba v odločanju in občutek pripadnosti; preglednost in prepoznavnost strukture; učinkovita uporaba javnega denarja; lažje javno naročanje, oblikovanje proračuna in zaposlovanje osebja; ter izvajanje načela subsidiarnosti.

Podobni so odgovori na vprašanje, povezano z izvajanjem drugih projektov, ki jih financira EU.

Glavni problem izhaja iz primernosti EZTS: EZTS se v prvi vrsti srečujejo s problemi, kadar vlagajo predloge za različne programe evropskega teritorialnega sodelovanja, ker nekateri izmed njihovih partnerjev ne izpolnjujejo pogojev (primer Balearskih otokov, ki ne izpolnjujejo pogojev za čezmejno sodelovanje zaradi omejitve, ki za otoška ozemlja določa, da so lahko od obale oddaljena največ 150 km⁴). Kot drugo, veliko anketirancev poudarja, da bi morala biti EZTS upravičena do vseh programov EU in priznana kot polnopravna partnerstva, če partnerji EZTS izpolnjujejo zahteve razpisa. Vsi oddelki Komisije bi morali biti seznanjeni z obstojem EZTS in jih izrecno vključiti v svoje razpise.

4

Novi naslov XVIII Lizbonske pogodbe uvaja koncept čezmejnih regij. V nekaterih stališčih je navedeno, da je to cilj in ne geografski koncept, in sicer po zgledu evroregij, tako da bi morala biti omejitev, ki se nanaša na največjo dovoljeno razdaljo, v primeru otokov prožna.

Evropsko teritorialno sodelovanje ne rešuje problemov, ki izhajajo iz razlik v zakonodaji med državami članicami. Nekateri anketiranci so omenili probleme s tristranskimi sporazumi in da največja dovoljena razdalja 150 km za udeležbo otokov v čezmejnem sodelovanju izključuje regije, ki bi pravzaprav morale biti udeležene v čezmejnem sodelovanju. Postopek za ustanovitev EZTS je treba poenostaviti, saj v nasprotnem primeru številna EZTS ne bodo mogla izvesti kratkoročnih projektov.

EZTS je bilo vzpostavljeno prepozno, da bi lahko upravljalo programe v okviru tekočega programskega obdobja. V obdobju 2014-2020 bo ustanovljenih še več EZTS, ki jih bo treba vključiti v sistem. Treba bo izboljšati usklajevanje med različnimi ureditvami (ESRR, IPA, ENPI), da se olajša upravljanje različnih čezmejnih projektov, za katere so odgovorna EZTS.

V zvezi s prednostno obravnavo EZTS v teritorialnem sodelovanju in drugih programih so mnenja deljena. Dejstvo, da prednostne obravnave ni, lahko odvrne partnerje EZTS, pri čemer pa drugi anketiranci opozarjajo, da se EZTS ustanavljajo zgolj na prostovoljni osnovi. Nekateri anketiranci zahtevajo bonus pri sofinanciranju, ki bi moral biti vključen v proračun EU, medtem ko drugi nasprotujejo tej zamisli. Nekateri predlagajo dodatno podporo za EZTS, kot so pomoč za proces ustanavljanja, posebno financiranje za pilotne projekte ali posebno usposabljanje osebja.

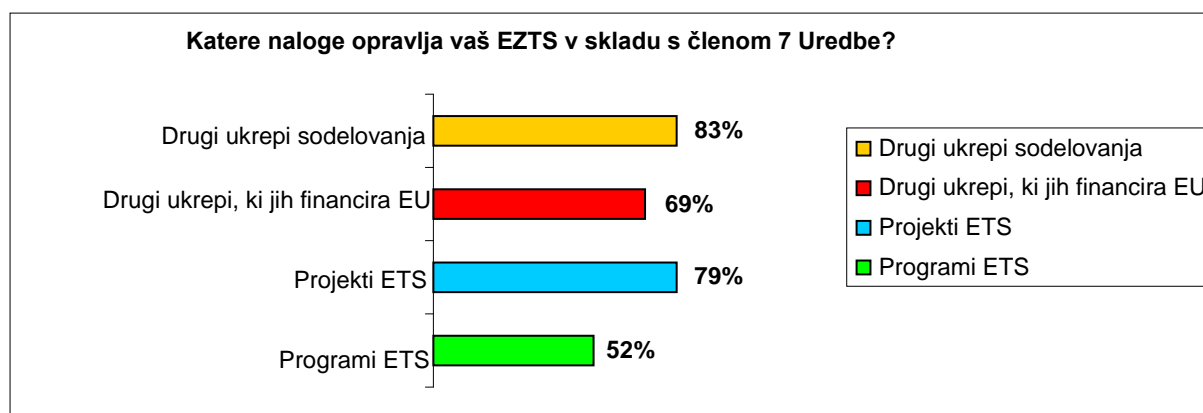
Nekatere anketirane regionalne oblasti ne vidijo posebnih prednosti v dejstvu, da EZTS izvajajo programe evropskega teritorialnega sodelovanja ali projekte.

5. Izkušnje z EZTS, določene naloge, ovire, s katerimi se EZTS srečujejo, in prihodnji obeti

Vsa obstoječa EZTS ali EZTS v ustanavljanju na podlagi čezmejnega sodelovanja imajo zgodovino sodelovanja med partnerji. Spodbuda za njihovo ustanavljanje izhaja predvsem iz želje po vzpostavitvi prepoznavne in stalne strukture čezmejnega sodelovanja, oblikovanju skupnih strategij za rast, ustvarjanju ekonomije obsega in upravljanju skupnih projektov, infrastrukture ali okoljskih virov.

Vsa prijavljena EZTS temeljijo na čezmejnem sodelovanju. Samo EZTS *Archimed* (združenje otokov) in *Amphictiony* (32 občin na sredozemski obali) ter EZTS v ustanavljanju "Evropsko omrežje urbanističnega znanja (EUKN)" (združenje nacionalnih oblasti, ki se ukvarjajo z načrtovanjem rabe zemljišč) nimajo ozemeljske povezanosti med člani.

Člen 7 Uredbe določa štiri področja dejavnosti EZTS. Večina že ustanovljenih EZTS in EZTS v ustanavljanju ne izključuje nobenega od teh področij (52 % jih navaja programe evropskega teritorialnega sodelovanja, 79 % jih predvideva projekte evropskega teritorialnega sodelovanja, 69 % jih načrtuje izvedbo projektov, ki se financirajo iz drugih programov EU, 83 % pa jih navaja drugo obliko sodelovanja brez financiranja EU). Samo EZTS *Grande Region* je bilo ustanovljeno, da konkretno izvaja program evropskega teritorialnega sodelovanja. V okviru projekta EUKN, ki ga izvajajo izključno nacionalne oblasti, ni načrtov za vložitev predlogov za kateri koli program, ki ga financira EU.

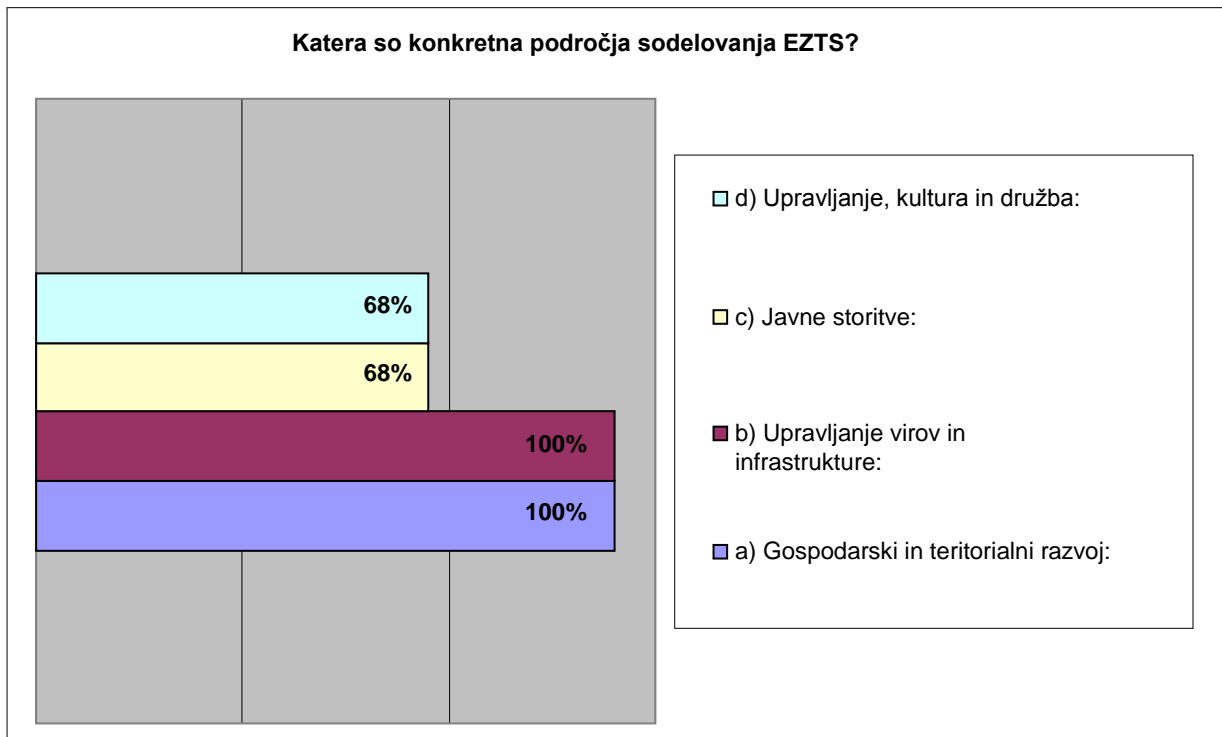
Slika 13. Izkušnje z EZTS. Narava nalog v skladu s členom 7 Uredbe.

Področja delovanja⁵ EZTS zajemajo širok spekter: 100 % jih je opredelilo ukrepe "gospodarskega razvoja", 100 % jih je navedlo "upravljanje virov in infrastrukture", 68 % jih izvaja "javne storitve", 68 % pa se ukvarja z ukrepi "upravljanja, kulture in družbe". Razlike se pojavijo, kadar je govora o konkretnih področjih delovanja: skupno upravljanje bolnišnice ali upravljanje čezmejne naravne znamenitosti. Raznovrstnost ukrepov in pobud je ogromna, pri čemer se dodana vrednost EZTS izkaže, kadar ta začnejo opravljati svoje delo. EZTS vedno na splošno vključijo klavzulo, ki dejavnost

⁵

Nekateri akterji poudarjajo, da imajo EZTS "naloge" in ne "pristojnosti". Izrazu "pristojnost" se je treba izogibati.

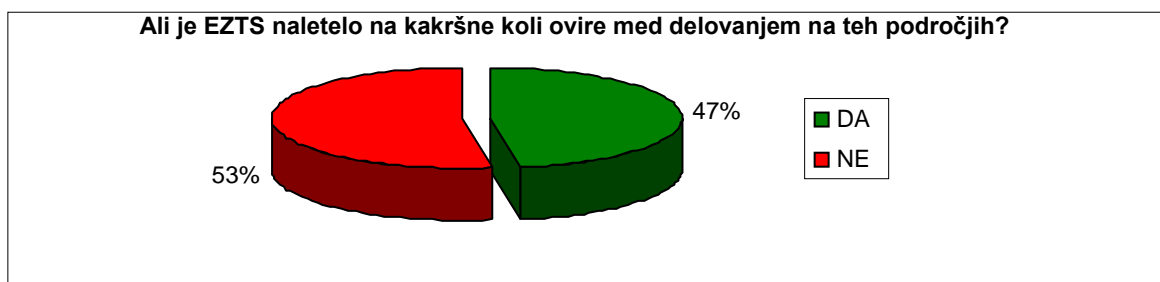
razširi, da zajame večjo vključenost prebivalstva. V praksi EZTS postajajo bodisi strukture političnega usklajevanja in sodelovanja ali nove ravni upravljanja.

Slika 14. Izkušnje z EZTS. Področja delovanja EZTS.

Večina EZTS s splošnimi cilji, ki združujejo obmejna območja, poroča, da izvaja strategije za rast in trajnostni razvoj s časovnim okvirom do leta 2020, v skladu s strategijo Evropa 2020. Zato bi lahko EZTS postala pomembni instrumenti za usklajen razvoj obmejnih območij.

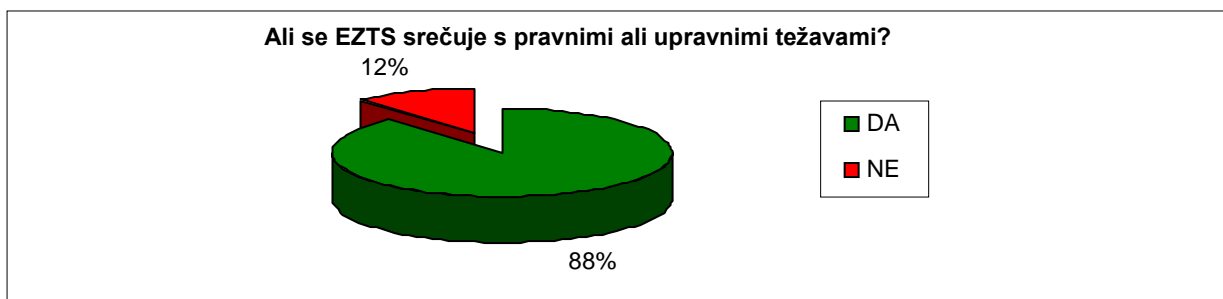
53 % obstoječih EZTS in EZTS v ustanavljanju izjavlja, da se je srečalo s problemi pri izvajanju teh nalog. To pomeni, da večina problemov nastane v fazi ustanavljanja in zaganjanja.

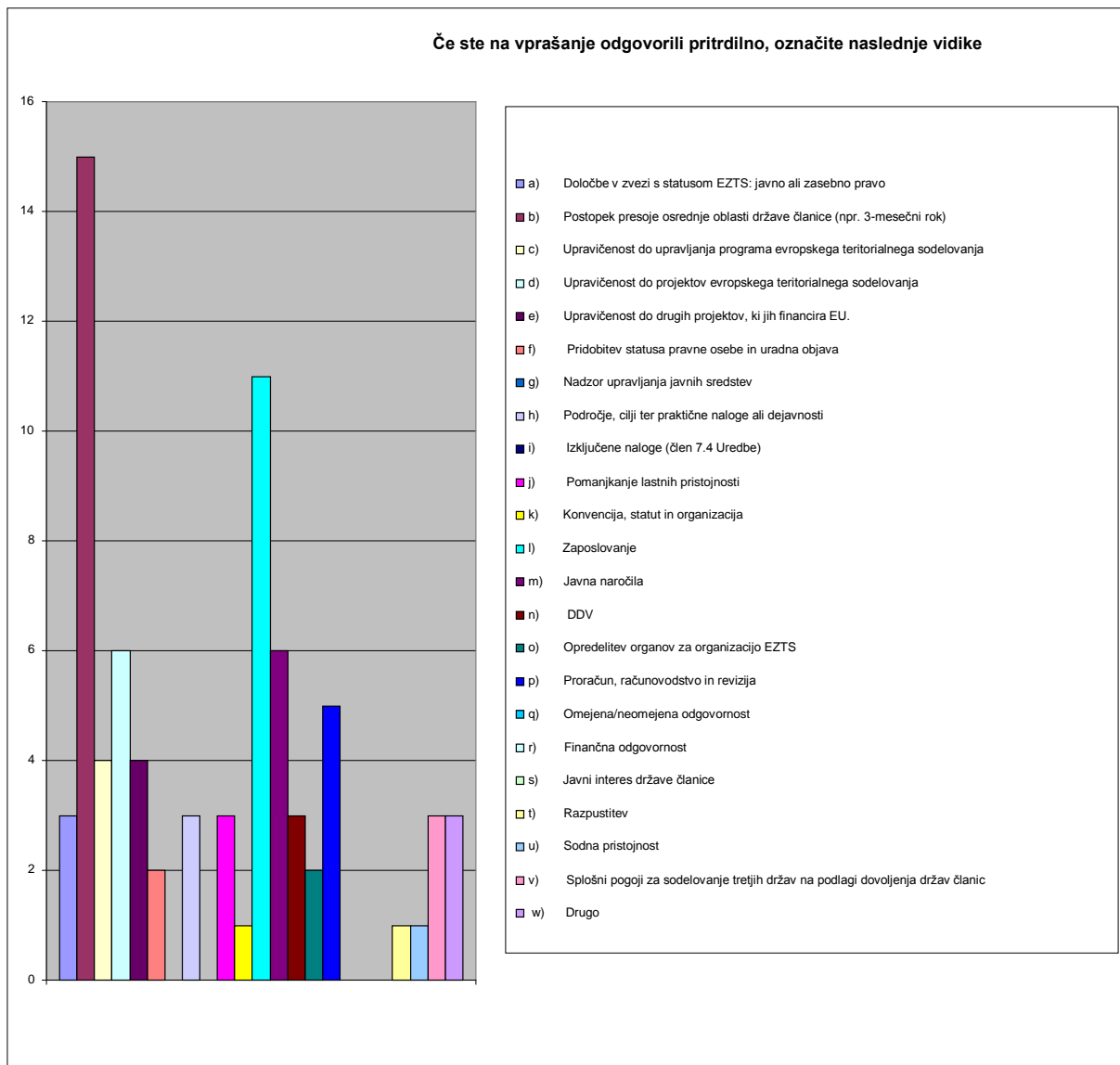
Slika 15. Izkušnje z EZTS. Praktične ovire, s katerimi se srečuje EZTS.

Glavni ugotovljeni problemi glede na pogostost pojavljanja so naslednji:

- postopek presoje, ki ga izvaja osrednja oblast države članice, npr. trimesečni časovni rok (glej točko 3);
- zaposlovanje osebja, in sicer ne samo iz pravnih razlogov (glej točko 3), ampak tudi zaradi razlik v plačah med različnimi državami;
- problemi, povezani z upravičenostjo do izvajanja evropskih projektov evropskega teritorialnega sodelovanja in drugih programov;
- upravičenost do upravljanja programov, ker imajo sedanji organ za upravljanje in nekateri sekretariati zadržke pri sodelovanju z EZTS, saj nanje gledajo kot na konkurente;
- javna naročila, proračun in odgovornost (glej točko 3);
- oblasti drugih držav ne prepoznajo številke DDV in številke socialnega zavarovanja;
- nacionalne uprave pomanjkljivo poznajo EZTS.

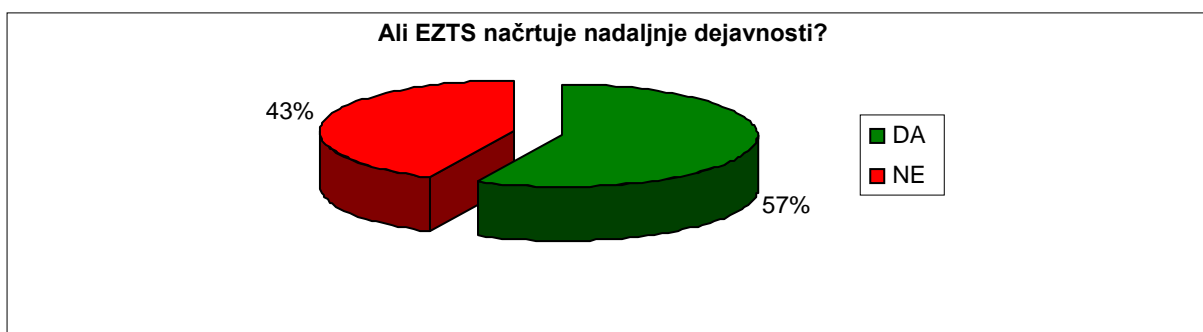

Slika 16. Izkušnje z EZTS. Pravne in upravne težave, s katerimi se srečuje EZTS.

Slika 17. Izkušnje z EZTS. Vrste obravnavanih pravnih in upravnih težav.

Kar se tiče vprašanja prihodnjih obetov, ima 57 % EZTS načrte za prihodnost, v glavnem v zvezi s povečanjem svojega članstva, v večini primerov bodisi zato, ker se nekaterim partnerjev prej ni uspelo vključiti v EZTS zaradi prevelikih zamud, ki so jih povzročili njihovi notranji postopki, ali ker subjekti prihajajo iz države, ki ni članica EU, kar se v primeru Hrvaške nanaša na državo, ki se bo pridružila EU. V zvezi s prvim razlogom nekateri anketiranci izražajo željo, da se spremembe članstva izvedejo po poenostavljenem postopku.

Slika 18. Izkušnje z EZTS. Obeti za prihodnje dejavnosti obstoječih EZTS.

6. Vloga EZTS pri evropskem povezovanju

➤ EZTS in cilj teritorialne kohezije

Vključitev teritorialne kohezije v Lizbonsko pogodbo krepi vlogo EZTS⁶. Po mnenju večine anketirancev je EZTS glavni pravni instrument oziroma odličen instrument EU za teritorialno kohezijo. EZTS zagotavlja jasen in stalen okvir za sodelovanje. Kakor je navedeno v poročilu k Zeleni knjigi o teritorialni koheziji, EZTS ponujajo platformo za integriran pristop k reševanju problemov na ustrezni geografski ravni. Omogočajo neposredno udeležbo vseh akterjev, ki jim je omogočeno, da programe upravljajo na bolj učinkovit, usklajen in celovit način (manj virov, skupno upravljanje, deljena odgovornost). Kar zadeva države članice, EZTS lajšajo sodelovanje, in sicer prek ene same institucije, med osrednjimi oblastmi in oblastmi na lokalni in regionalni ravni. Z vidika regij EZTS optimizirajo zmogljivosti različnih uprav, ki so vključene v izvajanje programov EU in porabo denarja EU.

V obmejnih regijah lahko EZTS prispevajo k izvajanju pravnega reda EU, povezovanju funkcionalnih območij in ublažitvi učinka meje. EZTS ustvarjajo strukture sodelovanja, ki povezujejo številne akterje in razvijajo čezmejne sinergije z dolgoročno vizijo. Poleg tega spodbujajo dialog in lahko blažijo politične spore med državami članicami. EZTS spodbujajo teritorialno kohezijo ne samo na čezmejni, temveč tudi na nacionalni ravni, saj so obmejna območja zelo pogosto manj razviti deli države.

Na splošno EZTS črpajo iz bogatih izkušenj in prakse, s čimer spodbujajo predloge za sodelovanje in predlagajo integrirane politike. Spodbujajo nove oblike družbenega delovanja, kot so integrirani teritorialni načrti, vzpostavitev mrež in razvoj komuniciranja in izmenjav med gospodarskimi subjekti ali posebnimi skupinami civilne družbe (mladi, ženske, priseljenci).

S sektorskega vidika obstajajo konkretne povezave z gospodarskim razvojem, zaposlovanjem, inovacijami, izobraževanjem, zdravstvenim varstvom in okoljem. Geografsko gledano obstaja povezava s podeželskimi območji in manjšimi naselji, ki jim EZTS daje določene pristojnosti, s čimer se udejanja načelo subsidiarnosti.

Nekatere lokalne in regionalne oblasti so bolj skeptične in poudarjajo, da je EZTS pravni instrument, ki deluje na podlagi prenosa nalog, zato bi morala biti razprava osredotočena na kohezijsko politiko kot tako.

Ena od držav članic je kritična do možnosti izboljšanja kohezije prek tega novega instrumenta in pravi, da ta lahko sodelovanje celo ogrozi z ustvarjanjem negotovosti in zadrževanjem sredstev zaradi iskanja rešitev za težavne nove upravne probleme.

⁶

Člen 3. 3. tretji odstavek Pogodbe o Evropski uniji določa, da "[Evropska unija] spodbuja ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter solidarnost med državami članicami". Novi Naslov XVIII Tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije uvaja novo in pomembno pravno trditev, saj je "ekonomska in socialna kohezija" sedaj postala "ekonomska, socialna in teritorialna kohezija", s čimer je pomen vseh treh vrst kohezije izenačen.

➤ **EZTS in izgradnja Evrope od spodaj navzgor**

EZTS povezuje lokalne in regionalne akterje. Ti lahko opredelijo svoje potrebe in strategije ter izvajajo skupne ukrepe in pobude. EZTS vzpostavlja dvotirni kanal komuniciranja, pri čemer pristop "od spodaj navzgor" pridobi na pomenu, prednostne naloge, potrebe in problemi različnih območij pa se lahko posredujejo državam članicam in institucijam EU ter določi seznam prednostnih nalog EU in odpravijo vrzeli v centraliziranih politikah. EZTS bi lahko bila temeljna sestavina Evrope državljanov. EZTS so strukture upravljanja na več ravneh s statusom pravne osebe, utrjujejo notranji trg, pomagajo uveljaviti čezmejna območja in so vključena v stalni dialog z državljani, zato jih morajo institucije EU priznati kot partnerje v dialogu. Ena izmed regij poudarja, da so s tega stališča zlasti pomembna EZTS, ki združujejo občine.

➤ **EZTS in upravljanje na več ravneh**

OR je vlogo EZTS že analiziral v Beli knjigi o upravljanju na več ravneh⁷. Udeleženci posvetovanja so na splošno dali pozitivna mnenja, saj menijo, da je EZTS "laboratorij upravljanja na več ravneh", čeprav je več kot pol doslej ustanovljenih EZTS sestavljenih iz homogenih partnerjev, bodisi samo iz občin ali samo iz regij.

Splošno gledano EZTS spodbuja upravljanje na več ravneh, ker je skupna struktura, ki različnim upravnim ravnam omogoča, da sodelujejo pod enakimi pogoji in da so v stiku s potrebami ljudi in območij. Veliko anketirancev poudarja potrebo po udeležbi civilne družbe. Načelo subsidiarnosti velja, kadar EZTS opredeli čezmejne strategije, kadar lokalnim in regionalnim oblastem omogoči, da opredelijo javne politike in kadar prispeva k strukturi makroregij.

Nekateri anketiranci poudarjajo, da bi se morala EU vključiti v EZTS ali vsaj imeti mehanizem za obveščanje in izmenjavo informacij z EZTS kot z enim samim sogovornikom. Drugi menijo, da bi lahko urejanje teh zadev v nacionalnih zakonodajah ustvarilo ovire za učinkovito upravljanje na več ravneh.

➤ **EZTS in makroregije**

Potencialni prispevek EZTS k makroregijam je povezan predvsem z možnostjo strukturiranja sodelovanja znotraj makroregije, ker so EZTS stalne strukture, ki lahko vključujejo številne akterje. EZTS lahko pomagajo utrditi strukturo makroregij.

Večina anketirancev poudarja, da je makroregionalna struktura prevelika in prezahtevna, da bi dovolili, da se makroregionalni projekti upravljajo prek EZTS. Naloga EZTS ni zapolniti vrzel zaradi pomanjkanja institucionalne strukture v makroregijah.

⁷

Sprejeti junija 2009 na plenarnem zasedanju Odbora regij. Ref. CdR 25/2010. Spletna stran: <http://www.cor.europa.eu/governance>.

Pomanjkanje informacij o makroregijah je sprožilo precej vprašanj, saj vprašanje, kaj sploh je makroregija, povzroča veliko zmede. Poleg tega nekateri anketiranci poudarjajo, da makroregijske *mrzlice* ne bi smeli vmešavati v razpravo o EZTS.

➤ **EZTS in sosedska politika**

Za zdaj je zelo težko ustanoviti EZTS s sosednjimi državami, ki niso v EU. Samo dve EZTS – "UTTS" in "Euroregione Senza Confini" – sodelujeta z državami, ki še niso članice EU, in sicer z Ukrajino in Hrvaško. Glavni prednosti sta politični pomen tega dolgoročnega partnerstva in podpora, ki jo lahko EZTS ponudijo pri izvajanju pravnega reda EU, kar je zlasti pomembno v primeru držav kandidat.

Anketiranci na splošno poudarjajo potencial tega instrumenta. V svojih odgovorih poudarjajo, da bi lahko EZTS pomagala preseči vprašanje nacionalnosti in vprašanja, povezana z mejami, izboljšati blaginjo na vpletenih območjih in povečati zavest javnosti o Evropski uniji. EZTS prispevajo k teritorialni koheziji, usklajevanju nacionalne zakonodaje, krepitvi upravnih zmogljivosti in učinkovitejši rabi čezmejnih sredstev ENPI. Omogočajo bolj usmerjeno sodelovanje in lahko celo prispevajo k uresničevanju ciljev makroregionalnih strategij.

Po drugi strani pa nekatere regije in večina držav članic, ki so izrazile svoje mnenje, niso tako optimistične, saj na EZTS gledajo kot na instrument, ki bi moral ostati na ravni EU.

Posvetovanje: "Pregled zakonodaje EZTS"

Priloga 1. Seznam udeležencev.

- Obstoječa EZTS:
 - EZTS Eurométropole Lille-Kortrijk-Tournai in Lille Métropole (FR-BE)
 - EZTS Gemer – Borsod – Abaúj – Zemplín (HU-SK)
 - EZTS 'UTTS' Ung-Tisza-Túr-Sajó (HU-SK)
 - EZTS Amphyctiony (GR-IT-CY-FR)
 - EZTS Archimed (IT-ES-CY)
 - EZTS Duero – Douro (PT-ES)
 - EZTS Eurodistrict SaarMoselle (FR-DE)
 - EZTS Eurodistrict Strasbourg-Ortenau (FR-DE)
 - EZTS Eurorégion Pyrénées-Méditerranée (FR-ES)
 - EZTS Galicia-Norte de Portugal (ES-PT)
 - EZTS Hospital de la Cerdanya (ES-FR)
 - EZTS Ister-Granum (HU-SK)
 - EZTS West-Vlaanderen/Flandre – Dunkerque – Côte d'Opale (FR-BE)
 - EZTS 'ZASNET' (PT-ES)

- EZTS v ustanavljanju
 - Békés – EZTS Arad ltd. Lokalna oblast občine Békés (HU).
 - Eixo Atlantico do Noroeste Peninsular. AEDEA – Agencia Europea de Desarrollo Eixo Atlantico (ES).
 - EZTS EuRegio Salzburg – Berchtesgadener Land - Traunstein – (AT).
 - Eurodistrict de l'Espace Catalan Transfrontalier (ES-FR).
 - EZTS Evropsko omrežje urbanističnega znanja. Ministrstvo za notranje zadeve in odnose Kraljevine Nizozemske.
 - EZTS Eurorégion Alpes-Méditerranée (FR-IT).
 - Evroregija Aquitaine-Euskadi. Baskovska vlada (ES).
 - Evroregija Extremalentejo. Svet občine Portalegre (PT).
 - Evroregija Senza Confini - dežela Benečija (IT).
 - Mestna občina Nova Gorica (SI) – EZTS občin: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (SLO) in Občina Šempeter – Vrtojba (SLO)/Territorio dei comuni: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (SLO) in Občina Šempeter-Vrtojba (SLO).
 - Parc Marin International des Bouches de Bonifacio. Office de l'Environnement de la Corse (FR).
 - Pirineus-Cerdanya. Communauté de Communes 'Pyrénées-Cerdagne' (FR-ES).
 - Posočje-Benečija (SI). Posoški razvojni center.
 - EZTS Tritia. Žilinský samosprávny kraj (SK).
 - EZTS Ung-Tisza-Túr Korlátolt ltd. (HU-RO-SK).

➤ Druge čezmejne strukture

- Švicarski kantoni: Kantone Basel-Stadt (BS) / Basellandschaft (BL) / Aargau (AG) / Jura (JU) / Solothurn (SO) - REGIO BASILIENSIS
- Svet občine Östersund
- Agglomération franco-valdo-genevoise - ARC Syndicat mixte
- Ministerium für Wirtschaft, Mittelstand und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen – Ministrstvo za gospodarske zadeve in energetiko, Severno Porenje Vestfalija
- Euregio Meuse-Rhine
- COSANTE (Coopération sanitaire transfrontalière)
- Evroregionalni baltski mednarodni stalni sekretariat
- Secretaría General de Acción Exterior de la Junta de Andalucía
- Communauté de Travail des Pyrénées (CTP)
- Združenje evropskih obmejnih regij (AEBR)
- C.A.F.I. – Association de la Conférence des Alpes Franco-Italiennes
- Helsinki-Tallinn Euregio Forum

➤ Regionalne ali lokalne oblasti

- Uprava Balearskih otokov (ES).
- Center za kmetijsko znanost in uporabno ekonomijo UTTS (HU).
- Zvezna dežela Saška (DE).
- Regionalna vlada Valencie (ES).
- Regionalna vlada regije Kastilja-Leon (ES).
- Vlada dežele Koroške (AT).
- Flandrija. Ministrstvo flamske skupnosti , Agencija za lokalno upravo (BE).
- Posarje. Ministrstvo za gospodarske zadeve in znanost (DE).
- Vojvodstvo Lubusz, urad maršala (PL).
- Porenje-Pfalško, Ministrstvo za gospodarstvo, promet, kmetijstvo in vinogradništvo (DE).
- Generalni svet regije Pas-de-Calais (FR).
- Avtonomna pokrajina Trento (IT).
- Niederösterreich – Spodnja Avstrija (AT).
- Wien – mesto in dežela Dunaj (AT).
- Okrožje Csongrød (HU).
- Liberecký kraj – evroregija Nisa (CZ).
- Regionalni svet Freiburg (DE).
- Vojvodstvo Spodnje Šlezije (PL).
- Vlada Švice - kanton Ženeva – službe za zunanje zadeve (CH).
- Deželna vlada Bavarske.
- Vlada Katalonije (ES).
- Deželna vlada Koroške (AT).
- Mestna skupnost Strasbourg (FR).
- Agencija za regionalni razvoj okrožja Dubrovnik-Neretva.

Države članice

- Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Ministrstvo za trajnostni razvoj in infrastrukturo Luksemburga
- Ministrstvo za javno upravo Madžarske
- Zvezni oddelek za zunanje zadeve Švicarske konfederacije – Politična služba za čezmejno sodelovanje
- Ministrstvo za delo in gospodarstvo Finske, enota za regionalni razvoj (FI)
- Ministrstvo za regionalni razvoj Poljske – oddelek za teritorialno sodelovanje
- Ministrstvo za javno upravo in pravosodje Madžarske
- Ministrstvo za notranje zadeve Estonije
- Češka republika – vladni urad
- Švicarska konfederacija – oddelek za zunanje zadeve

Združenja

- Združenje evropskih obmejnih regij (AEBR)
- Predstavniki Združenja litovskih lokalnih svetov v Bruslju
- Čezmejno operativna misija (MOT) - Francija
- Združenje regij Francije (ARF)
- Generalni sekretariat Skupščine evropskih regij (AER)
- Osrednja evropska služba za čezmejne pobude (CESCI)
- Evropsko združenje izvoljenih predstavnikov gorskih območij (AEM)
- Združenje evropskih obmejnih regij (AEBR)

Strokovnjaki in drugi akterji

- Državni vladni urad dežele Kärnten (Koroške)
 - Centre d'Observation Européen des Régions (C.O.E.U.R)
 - Evropska akademija Bozen/Bolzano
 - Unioncamere del Veneto – Eurosportello del Veneto
 - École Doctorale de Sciences Juridiques et Politiques - Centre de Droit International - Université Nanterre
 - Evropsko združenje ekonomskih interesov Sealink (EZEI Sealink)
 - Program INTERACT spodbuja in podpira dobro upravljanje programov evropskega teritorialnega sodelovanja
 - Les Européens du Grand Lille / De Europeanen van Groot Rijsel
 - Confédération Suisse - Département Fédéral Affaires Etrangères
-